

เลขรับที่ น. ๖๖/๒๕๐๔

เรื่อง ทารอบัญหากฎหมายเกี่ยวกับไม้สักที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อายัดไว้จากผู้รับอนุญาตทำไม้
กฎหมาย ระเบียบ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๑๒, ๗๔

ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖, ๔๒๐, ๔๒๕

เมื่อไม่มีการสอบสวน จึงไม่มีทางที่พนักงานอัยการจะดำเนินคดีอาญาได้ แต่
ไม้คัตสิทธิ์ผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีเอง ไม้ที่อายัดมีรอยตราปลอมไม้ไซ้เป็นไม้ที่อนุญาตให้
ทำ จึงเป็นการกระทำที่ผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๑๒ กรม
ป่าไม้ขอที่จะฟ้องให้ศาลรับเสียได้

เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ไปคัดตราปลอม เป็นการกระทำให้บริษัทเสียสิทธิที่จะ
ได้รับประโยชน์ บริษัทมีสิทธิทำให้ไม้ขึ้นถูกต้องและเอาไปได้ การคัดตราปลอมย่อม
เป็นการละเมิดซึ่งกรมป่าไม้ต้องร่วมรับผิดชอบหากสงสัยไม้ไว้ ซึ่งอาจถูกบริษัทฟ้องร้อง
เรียกค่าเสียหายได้

ข้อเท็จจริงและปัญหา กรมป่าไม้แจ้งว่าบริษัท ป. ได้รับอนุญาตผูกขาดทำไม้สักป่าเขาหลวง
ตามใบอนุญาตฉบับที่ ๘๗ เล่มที่ ๐๐๐๐๕๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๗ เป็นจำนวน
ไม้ ๒๑๕๖ ต้น ต่อมาพบว่าไม้ที่บริษัท ข. นำออกมานั้นมีรอยตราปลอมเสีย ๓๒๖ ท่อน โดย
มีเจ้าพนักงานป่าไม้ ๔ คนเป็นผู้ประทับตราปลอม กรมป่าไม้ได้แจ้งให้ตำรวจสอบสวนกลาง
ดำเนินคดี แต่ได้รับแจ้งจากกองสอบสวนกลางว่าได้ทำการสืบสวนและพิจารณาหลักฐานที่ส่ง
ไปแล้วเห็นว่าหลักฐานในทางคดีไม่พอที่จะดำเนินการแก่พนักงานป่าไม้ทั้ง ๔ และผู้ได้รับ
อนุญาตได้ จึงมิได้ทำการสอบสวน ผู้รับอนุญาตจึงร้องขอให้กรมป่าไม้ปล่อยไม้ ๓๒๖ ท่อน
ที่อายัดไว้เพื่อนำมาชำระค่าภาคหลวง กรมป่าไม้จึงหารือว่า เรื่องนี้จะมีทางดำเนินคดีอาญา
ได้หรือไม่ ถ้าดำเนินคดีอาญาไม่ได้ควรจะถอนอายัดและคืนไม้ให้ผู้รับอนุญาตหรือไม่

คำวินิจฉัย ๑. เรื่องนี้ไม่มีการสอบสวน จึงไม่มีทางดำเนินคดีอาญาได้ แต่ทั้งนี้ไม้คัตสิทธิ์
กรมป่าไม้ที่จะฟ้องคดีเองในฐานะเป็นผู้เสียหาย ส่วนหลักฐานตามเรื่องที่ส่งไปให้พิจารณานั้น

จะมีหลักฐานเพียงพอหรือไม่ กรมอัยการไม่อาจที่จะให้ความเห็นได้เพราะจะเป็นการก้าวล่วงเข้าไปในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เว้นแต่ถ้ามีการสอบสวนและมีความเห็นแย้งกันขึ้นมาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อธิบดีกรมอัยการจึงจะมีอำนาจชี้ขาดได้

๒. ไม้สัก ๓๒๖ ท่อนที่ยึดไว้เป็นไม้มีรอยตราปลอม ไม่ใช่เป็นไม้ที่อนุญาตให้ทำ ดังนั้นที่ผู้รับอนุญาตไปทำไม้ที่ไม่มีรอยตราอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ประทับไว้ จึงเป็นการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๑๒ กรมป่าไม้ขอที่จะฟ้องให้ศาลริบเสียได้ตามมาตรา ๗๔ และมีอำนาจยึดไม้ชิ้นไว้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖

แต่อย่างไรก็ดี การที่เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ ๔ คนไปตีตราปลอม เป็นการทำให้บริษัท ฯ เสียสิทธิที่จะได้รับประโยชน์ กล่าวคือ บริษัท ฯ มีสิทธิที่จะทำไม้ที่ถูกตัดและเอาไปได้ การไปตีตราปลอมของคนของกรมป่าไม้จึงเป็นเหตุให้บริษัท ฯ ต้องเสียสิทธิไป ย่อมเป็นการละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ซึ่งกรมป่าไม้ต้องร่วมรับผิดชอบด้วยตามมาตรา ๔๒๕ หากกรมป่าไม้ยังคงยึดไม้ ๓๒๖ ท่อนนี้ไว้ ก็อาจถูกบริษัท ฯ ฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ซึ่งค่าเสียหายอาจมากหรือน้อยกว่าราคาไม้ที่ยึดไว้ก็ได้ ดังนั้นการจะคืนไม้รายนี้หรือไม่ กรมป่าไม้ควรจะใช้ดุลพินิจเลือกเอาในทางที่จะมีต้องเสียหายหรือถ้าเสียหายก็น้อยที่สุด